

Opetus- ja kasvatustalouden talousarvioesitys vuodelle 2026

OPEKAS 23.10.2025 § 54
508/02.02.00/2025

Kaupunginhallitus on kokouksessaan KH 1.9.2025 § 225 käsitellyt vuoden 2026 talousarvion laadintaohjetta seuraavasti:

”Keskushallinnossa on valmisteltu ohjeet vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027 - 2028 taloussuunnitelman laadinnan käynnistämiseksi. Ohjeessa on myös annettu lautakunta-kohtaiset määräraha-kehitykset. Ohjeet perustuvat kaupunginvaltuuston hyväksymiin tavoitteisiin ja strategioihin.

Talousarvioesitysten lautakuntakäsittely on lokakuussa. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys valmistuu lokakuun aikana ja talousarvion hallituskäsittely on marraskuussa. Joulukuussa kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2027 - 2028 taloussuunnitelmasta.

Laadinnan pohjana tulee käyttää vuoden 2024 tilinpäätöstä ja vuoden 2025 talousarviota sekä huomioida talouden tasapainottamistoimenpiteet.

Kaupungilla on taseessa kertyneitä ylijäämiä aikaisemmilta vuosilta 10,3 milj. euroa. Suunnittelussa on varauduttava verotuloennusteiden ja valtionosuuksien mahdollisten muutosten vaikutuksiin.”

Opetus- ja kasvatustoimi on yhteistyössä talous- ja henkilöstöhallinnon kanssa valmistellut vuoden 2026 opetus- ja kasvatustalouden talousarvioesityksen KH 1.9.2025 § 225 hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

Liitteessä on esitetty opetus- ja kasvatustalouden sekä siihen kuuluvien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen sekä opetuspalveluiden vastuualueiden talousarvioesitys vuodelle 2026. Lisäksi liitteestä löytyy lautakunta-kohtainen tulokortti.

Kaupunginhallituksen hyväksymä kehys opetus- ja kasvatustoimen toimintakatteelle vuodelle 2026 on -28.766.265 euroa. Määräraha-kehityksessä on huomioitu 3,17 %:n korotus henkilöstökuluihin ja 1,3 %:n korotus yleiseen kustannustasoon. Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen kehystä on tarkennettu kaupunginvaltuuston talousarvioseminaarissa, jolloin toimintakate on muodostunut -28.793.265 euroon.

T A L O U S A R V I O

Ltk:n ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2026 - 31.12.2026

EUR

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti + muutos	Ehd. ltk 2026	Muutos %
Opetus- ja kasvatuslautakunta					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1.183.200		1.183.200	1.225.000	3,5
Maksutuotot	516.300		516.300	458.800	-11,1
Tuet ja avustukset	369.700		369.700	440.000	19,0
Muut toimintatuotot	11.100		11.100	11.200	0,9
TOIMINTATUOTOT	2.080.300		2.080.300	2.135.000	2,6
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-21.713.400	-191.500	-21.904.900	-22.343.400	2,0
Palvelujen ostot	-6.501.578		-6.501.578	-6.737.100	3,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-799.530		-799.530	-739.400	-7,5
Avustukset	-898.000		-898.000	-868.900	-3,2
Muut toimintakulut	-212.100		-212.100	-212.300	0,1
TOIMINTAKULUT	-30.124.608	-191.500	-30.316.108	-30.901.100	1,9
TOIMINTAKATE	-28.044.308	-191.500	-28.235.808	-28.766.100	1,9

Toimialan talousarvion mukaan vuoden 2026 toimintatuotot ovat +2.135.000 euroa, toimintakulut -30.901.100 euroa ja toimintakate -28.766.100 euroa. Näin ollen talousarvio alittaa kaupunginvaltuuston talousarvioseminaarissa tarkennetun määräraha-kehysten +27 165 eurolla ja alkuperäisen, kaupunginhallituksen päättämän kehysten +165 eurolla.

Toimintakate on 1,9 % suurempi kuin vuoden 2025 talousarviossa. Toimintakateen nouseminen johtuu toimintamenojen noususta, jossa tulee huomioida erityisesti henkilöstökulujen ja yleisen kustannustason nousu. Seuraavissa kappaleissa esitetään vastuualueittain myös tehdyt sopeutustoimet ja muut merkittävimmät toiminalliset muutokset.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

T A L O U S A R V I O

Ltk:n ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2026 - 31.12.2026

EUR

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti + muutos	Ehd. ltk 2026	Muutos %
Lasten, perheiden ja nuorten palvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	606.300		606.300	778.300	28,4
Maksutuotot	328.300		328.300	332.600	1,3
Tuet ja avustukset	235.000		235.000	210.000	-10,6
Muut toimintatuotot	11.100		11.100	11.200	0,9
TOIMINTATUOTOT	1.180.700		1.180.700	1.332.100	12,8
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8.219.900		-8.219.900	-8.285.300	0,8
Palvelujen ostot	-1.796.510		-1.796.510	-1.854.200	3,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209.840		-209.840	-187.000	-10,9
Avustukset	-701.400		-701.400	-688.200	-1,9
Muut toimintakulut	-47.700		-47.700	-46.200	-3,1
TOIMINTAKULUT	-10.975.350		-10.975.350	-11.060.900	0,8
TOIMINTAKATE	-9.794.650	0	-9.794.650	-9.728.800	-0,7

Vastuualueen talousarvion mukaan vuoden 2026 toimintatuotot ovat +1.332.100 euroa, toimintakulut -11.060.900 euroa ja toimintakate -9.728.800 euroa. Toimintakate on 0,7 % pienempi kuin vuoden 2025 talousarviossa. Toimintakatteen aleneminen johtuu pääosin toimintatuottojen noususta, mutta vastuualueella syntyy myös huomattavia säästöjä suhteessa yleiseen kustannustason nousuun.

Merkittävimmät muutokset ovat:

- Piilolan päiväkodin toiminnan lakkauttaminen 1.8.2026 alkaen (henkilöstökulut 71 000 euroa)
 - Yhden perhepäivähoitajan vähennys (13 000 euroa)
 - Ostopalvelujen vähennys (päivä- ja perhepäivähoito, 40 000 euroa)
- Lasten kotihoidontuen vähentyminen (100 000 euroa)
- Luku- ja kirjoitustaidon opetuksen oman ryhmän lakkauttaminen 1.8. alkaen (kotouttaminen, 15 000 euroa)
- Edellisen vuoden remontti-/muuttokohteiden aineiden ja tarvikkeiden lisäyksien poistaminen (Walhmannin talo, Konginkankaan päiväkot, 24 000 euroa)
- Nuorten osallistavan budjetoinnin vähennys (10 000 euroa)

Lasten, nuorten ja perheiden vastuualueen toiminnalliset muutokset johtuvat pääosin lasten määrän laskemisesta, mikä johtaa palvelutarpeen vähenemiseen. Piilolan päiväkodin toiminnan lakkauttamisesta on laadittu ennakkovaikutusten arviointi, joka on esityslistan liitteenä. Lakkauttaminen on suunniteltu hallitusti: henkilökunta ja lapset voidaan sijoitella muihin päiväkotiyksiköihin.

Opetuspalvelut

Äänekosken kaupunki

Sivu 1

22.10.2025

TALOUSARVIO

Ltk:n ehdotus

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2026 - 31.12.2026

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti + muutos	Ehd. ltk 2026	Muutos %
Opetuspalvelut					
TULOSLASKEIMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	576.900		576.900	446.700	-22,6
Maksutuotot	188.000		188.000	126.200	-32,9
Tuet ja avustukset	134.700		134.700	230.000	70,7
TOIMINTATUOTOT	899.600		899.600	802.900	-10,7
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-13.493.500	-191.500	-13.685.000	-14.058.100	2,7
Palvelujen ostot	-4.705.068		-4.705.068	-4.882.900	3,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-589.690		-589.690	-552.400	-6,3
Avustukset	-196.600		-196.600	-180.700	-8,1
Muut toimintakulut	-164.400		-164.400	-166.100	1,0
TOIMINTAKULUT	-19.149.258	-191.500	-19.340.758	-19.840.200	2,6
TOIMINTAKATE	-18.249.658	-191.500	-18.441.158	-19.037.300	3,2

Vastuualueen talousarvion mukaan vuoden 2026 toimintatuotot ovat +802.900.00 euroa, toimintakulut -19.840.200 euroa ja toimintakate -19.037.300 euroa. Toimintakate on 3,2 % suurempi kuin vuoden 2025 talousarviossa. Toimintakateen nouseminen johtuu sekä toimintatuottojen laskusta että toimintamenojen noususta.

Merkittävimmät muutokset ovat:

- Aamutoiminnasta luopuminen, maksettavien avustusten väheneminen (12 000 euroa)
- Aikuisten perusopetuksen ryhmän lakkauttaminen (36 600 euroa)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuottojen lasku (62 000 euroa)
- Saatavien kotikuntakorvausten lasku (130 200 euroa)
- Avustusten nousu (95 300 euroa)
- Kuljetuskustannusten nousu ja Linkki-kustannuksien siirto keskushallinnolta (157 050 euroa)
- Sairasvakuutuskorvauksien vähennys (31 000 euroa)
- Erilliskorvausten nosto todelliseen tasoon (52 100 euroa)
- Lukion henkilöstökustannuksien nousu, erit. tilapäisen henkilöstön palkkaukseen (83 700 euroa)

Valmistelija	Opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102
Esittelijä	Opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102
Päätösehdotus	Opetus- ja kasvatustaloustalouden lautakunta hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2026 talousarvioesityksen ja esittää sen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -